

Sygn. akt III U 435/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Łomży III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Janusz Wyszyński

Protokolant : st. sekr. sąd. Katarzyna Gawrońska

po rozpoznaniu 4 sierpnia 2020 r. w Ł. na rozprawie

sprawy E. S.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

z dnia 1.07.2017 r. (...) i

z dnia 1.07.2017 r. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z 1 lipca 2017 r. Nr (...) i wysokość emerytury policyjnej E. S. na dzień 01.10.2017 r. ustala na (...),94 (trzy tysiące osiemset czterdzieści dwa i 94/100) złotych brutto;

2. zmienia zaskarżoną decyzję z 1 lipca 2017 r. Nr (...) i wysokość policyjnej renty inwalidzkiej E. S. na dzień 01.10.2017 r. ustala na 2.327,42 (dwa tysiące trzysta dwadzieścia siedem i 42/100) złotych brutto;

Sygn. akt III U 435/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 lipca 2017 r. Nr (...) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, na podstawie art. 15c w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 z późn. zm.) oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji Nr (...)z 10 maja 2017 r., ponownie ustalił wysokość emerytury E. S. na 2.069,02 zł. Obliczona emerytura wynosi 45,07% podstawy wymiaru świadczenia, którą stanowi kwota 5.779,73 zł.

Decyzją z 1 lipca 2017 r. Nr (...) Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, na podstawie art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby

Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 z późn. zm.) oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji Nr (...)z 10 maja 2017 r., ponownie ustalił wysokość renty inwalidzkiej E. S. na 0,00 zł, którą podwyższono do świadczenia w najniższej wysokości tj. do 750,00 zł.

Odwołanie od decyzji złożyła E. S. zaskarżając je w całości. Zaskarżonym decyzjom zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1) art. 2 Konstytucji RP, polegające na arbitralnym obniżeniu przysługującego jej świadczenia rentowego, co narusza zasadę ochrony praw nabytych i zasadę sprawiedliwości społecznej, a także zasadę zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa oraz niedziałania prawa wstecz, wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego;

2) art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP polegające na arbitralnym obniżeniu przysługującego jej świadczenia rentowego, co stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione naruszenie przysługującego jej prawa do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego;

3) art. 30 oraz art. 47 Konstytucji RP w zw. z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na naruszeniu jej godności, prawa do ochrony czci, dobrego imienia, prawa do prywatności i prawa do poszanowania życia rodzinnego, poprzez przyjęcie, że jej służba w okresie przed 31 lipca 1990 r. stanowiła „służbę na rzecz totalitarnego państwa”, a tym samym arbitralne przypisanie jej - w akcie prawnym rangi ustawy - winy za działania związane z naruszeniami praw człowieka, których dopuszczali się niektórzy przedstawiciele władzy publicznej PRL oraz niektórzy funkcjonariusze organów bezpieczeństwa PRL, a do których ona w żaden sposób się nie przyczyniła;

4) art. 32 ust. 1 w zw. z art. 64 ust. 1 i 2 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na nieuzasadnionym, dyskryminującym zróżnicowaniu jej uprawnień o charakterze majątkowym wynikających ze służby po roku 1990 i obniżeniu świadczeń rentowych należnych jej z tytułu tej służby, w stosunku do osób, które nie pełniły służby w okresie PRL, w sposób naruszający zasadę równości wobec prawa;

5) art. 45 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 6 ust. 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na zastosowaniu represji bez wykazania winy indywidualnej, zastąpienie w tym zakresie władzy sądowniczej władzą ustawodawczą i odwróceniu w ten sposób zasady domniemania niewinności przez uznanie wszystkich funkcjonariuszy będących w służbie przed 31 lipca 1990 r. za winnych działań zasługujących na penalizację;

6) art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na arbitralnym naruszeniu jej osobistych praw majątkowych i prawa do poszanowania mienia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie, na skutek nieproporcjonalnego naruszenia jej prawa do zabezpieczenia społecznego, co stanowi przejaw nieuzasadnionej represji ekonomicznej.

W oparciu o powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji przez przyznanie jej świadczeń w dotychczasowej wysokości, zasądzenie zwrotu przez organ rentowy całości różnicy pomiędzy wypłaconymi a należnymi świadczeniami wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołania pełnomocnik organu emerytalno-rentowego wniósł o ich oddalenie w całości i zasądzenie od odwołującej się kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu

wskazał, że argumenty przedstawione w odwołaniach nie dają podstawy do zmiany stanowiska organu rentowego. Wskazał, że zasady obliczania wysokości emerytury i renty inwalidzkiej dla osób, które pełniły służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, określają przepisy art. 15c i 22a ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Powołane przepisy zawierają obostrzenie zawarte w ust. 3, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 15c ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Taka sama regulacja dotyczy renty inwalidzkiej, która nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - art. 22a ust. 3 ustawy. Pełnomocnik podniósł, że ustawodawca zobowiązał tym samym organ emerytalny do wszczynania z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń stosownie do wyżej wymienionych przepisów. Wskazał również, że wysokość świadczenia została ustalona na podstawie informacji o przebiegu służby z 10.05.2017 r. sporządzonej przez Instytut Pamięci Narodowej. Podniósł też, że nie jest właściwy do oceny zarzutów dotyczących naruszenia Konstytucji, a domniemanie zgodności ustawy z Konstytucją może być obalone wyłącznie wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.

Odpowiadając na odpowiedź organu rentowego E. S. podtrzymała w całości swoje stanowisko wyrażone w odwołaniu oraz wniosła o oddalenie wniosku o zasądzenie na rzecz organu emerytalnego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

E. S. urodziła się (...) Pozostawała w służbie przygotowawczej w MO od 01.04.1981 r. jako maszynistka IV Wydziału (...) Ł.. Następnie była sekretarzem-maszynistką w tym samym Wydziale. Po upływie służby przygotowawczej od 01.06.1984 r. została mianowana funkcjonariuszem stałym. 08.09.1986 r. została odwołana z zajmowanego stanowiska, przeniesiona do Wydziału (...) i mianowana na stanowisko sekretarza maszynistki Sekcji Ogólnej do (...) Sekretariatu Zastępcy Szefa WUSW ds. SB. 31.07.1990 r. została zwolniona ze służby w Policji, ponieważ jej stanowisko zostało zlikwidowane. Następnie została zatrudniona na etacie pracownika cywilnego w Policji i później, po przejściu całego etapu rekrutacji, 01.03.1991 r. została przyjęta do Policji. Po 3 latach służby przygotowawczej, została mianowana funkcjonariuszem stałym. 30.04.2007 r. została zwolniona ze służby w Policji z uwagi na ustaloną całkowitą niezdolność do jej wykonywania. Orzeczeniem Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSWiA w B. z 20.03.2007 r. została zaliczona do III grupy inwalidzkiej w związku ze służbą. Uzyskała prawo do policyjnej emerytury i policyjnej renty inwalidzkiej przyznanych decyzjami z 01.06.2007 r.

Decyzją z 27.02.2017 r. (waloryzacyjną) wysokość emerytury obliczono od 01.03.2017 r. na 3.842,94 zł.

09.06.2017 r. wpłynęła do Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA informacja Instytutu Pamięci Narodowej z 10 maja 2017 r. Nr (...) o przebiegu służby E. S., w której wskazano, że w okresie od 01.06.1981 r. do 31.07.1990 r. pełniła ona służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 z późn. zm.).

Na podstawie tej informacji Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał 01.07.2017 r. decyzje będące przedmiotem zaskarżenia.

E. S. nie zwracała się do Ministra Spraw Wewnętrznych z formalnym wnioskiem w trybie art. 8a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym (...) o wyłączenie stosowania art. 15c tej ustawy.

Powyższe ustalono na podstawie akt osobowych odwołującej się oraz akt emerytalno-rentowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy wynikający z przytoczonych dowodów zasadniczo nie był sporny między stronami.

Wnioskodawczyni kwestionowała przyjęcie przez organ rentowy, że jej służba w okresie od 01.06.1981 r. do 31.07.1990 r. była wykonywana na rzecz państwa totalitarnego oraz podnosiła szereg zarzutów sprzeczności zastosowanych wobec niej przepisów art. 15c i art. 22a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. 2016, poz.708 ze zm.) z normami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisami Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Zastosowane wobec wnioskodawczyni przepisy wprowadzono na mocy art. 1 ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016 r. Zgodnie z art. 15c, w przypadku osoby, która pełniła „służbę na rzecz totalitarnego państwa” i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: 0 % podstawy wymiaru - za każdy rok tej służby a przy tym, emerytura nie podwyższa się zgodnie z art. 15 ust. 2 i 3 ustawy nowelizowanej, jeżeli okoliczności uzasadniające podwyższenie wystąpiły w związku z pełnieniem służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Jednocześnie ustawodawca wprowadził ograniczenie, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 15c ust.1i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 22 a ust 1 i 3 ustawy w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Przy zmniejszaniu renty inwalidzkiej okresy służby, o której mowa w art. 13b, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy. Wysokość renty inwalidzkiej, ustalonej zgodnie z ust. 1, nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sądowi Okręgowemu znany jest fakt zwrócenia się przez Sąd Okręgowy w Warszawie z zapytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego z uwagi na powzięte wątpliwości co do zgodności z Konstytucją RP przepisów art. 15c, art. 22a oraz art. 13 ust. 1 lit. 1c w związku z art. 13b ustawy zaopatrzeniowej w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. 2016/2270). Wątpliwości te zostały szeroko przedstawione w postanowieniu Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2018 r. sygn. akt XIII 326/18, sprawa zawisła przed Trybunałem Konstytucyjnym w dniu 27 lutego 2018 r. pod sygnaturą P 4/18 i do chwili obecnej nie zostało wydane rozstrzygnięcie.

Sąd Okręgowy uważa jednak, że mimo faktu procedowania przez Trybunał Konstytucyjny w zakresie przepisów będących podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, okoliczności faktyczne pozwalają na wyrokowanie bez potrzeby weryfikowania konstytucyjności przepisów przez Trybunał Konstytucyjny.

Na marginesie jedynie Sąd Okręgowy wskazuje, że przepisy wprowadzone ustawą z 16.12.2016 r. budzą szereg wątpliwości. Sądowi w zakresie ich zgodności z Konstytucją i w zarzutach sformułowanych w odwołaniu, jest wiele racji.

Niemniej jednak bez potrzeby odwoływania się do niekonstytucyjności niektórych przepisów ustawy, decyzja winna ulec zmianie z uwagi na niezaistnienie przesłanek do obniżenia świadczenia odwołującej się.

Punktem rozważań jest, że Sąd Ubezpieczeń Społecznych, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby przedstawionej przez Instytut Pamięci Narodowej zarówno co do faktów jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11 OSNP 2012/23-24/298). Stanowisko to Sąd Okręgowy w pełni akceptuje. Ustalenia faktyczne i interpretacje prawne Instytutu Pamięci Narodowej nie mogą więc wiązać Sądu, do którego wyłącznej kompetencji należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do emerytury policyjnej i jej wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna ustalonych faktów. Taka argumentacja jest uzasadniona tym bardziej, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych nie obowiązują ograniczenia dowodowe wynikające z przepisów rozporządzenia, odmiennie niż w postępowaniu przed organem rentowym, a zastosowanie znajdują wyłącznie przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego, w tym także przepisy dotyczące postępowania dowodowego. Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi, gdyż zgodnie z treścią art. 473 k.p.c w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, o czym stanowi art. 473 § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (aktualnie t.j. Dz.U. 2019 poz. 288 ze zm.) dalej jako ustawa dezubekizacyjna, za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku w enumeratywnie wymienionych cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach.

W ocenie Sądu Okręgowego nie wystarczy jednak pełnić służby w jednostkach wymienionych w art. 13b ustawy dezubekizacyjnej ale służba ta musi mieć cechy „służby na rzecz totalitarnego państwa”. Inna wykładnia cytowanego przepisu miałaby charakter niekonstytucyjny i naruszałaby m.in. art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie godności człowieka, której ochrona i poszanowanie jest obowiązkiem poprzez stygmatyzowanie emerytów policyjnych i ich dyskredytację prawną i moralną. Osoby te potraktowane zostałyby jako służące władzy komunistycznej, dążącej do absolutnego podporządkowania sobie obywateli i wszystkich sfer ich życia, uznając ich za osobowy substrat aparatu bezpieczeństwa tj. państwa reżimowego czy policji politycznej. Ustawa nie precyzując stanowisk w aparacie bezpieczeństwa dotyczyłaby więc także osób, których funkcja czy praca nie miały charakteru operacyjnego, lecz pomocniczy, niezwiązany z głównymi funkcjami resortu.

Inne rozumienie cytowanego przepisu prowadziłoby też do sprzeczności z art. 67 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji (prawo do zabezpieczenia społecznego) z uwagi na brak zróżnicowania emerytów mundurowych i brak proporcjonalności przyjętych rozwiązań. Ustawodawca nadto przyjął fikcję prawną polegającą na przyjęciu mnożnika 0% podstawy wymiaru, tak jakby funkcjonariusze nie pracowali jak też, niezależnie od ich służby poza jednostkami wymienionymi w art. 13b często wieloletniej, wprowadził ograniczenie, zgodnie z którym wysokość emerytury nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Takie drastyczne rozwiązania ustawowe przy braku prokonstytucyjnej wykładni z pewnością doprowadziłyby również do naruszenia art. 2 Konstytucji (ochrony praw nabytych poprzez zakaz stanowienia norm arbitralnie odbierających lub ograniczających prawa podmiotowe, zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady sprawiedliwości społecznej,) a w odniesieniu do praw majątkowych także art. 64 ust 2 Konstytucji.

Ustawa dezubekizacyjna nie zawiera definicji „służby na rzecz totalitarnego państwa” A zatem wobec przyjęcia, że system prawny jest kompletny należy odnieść się do definicji zawartej w Ustawie z 18.10.2006 r. o ujawnianiu

informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz o treści tych dokumentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 430). Zgodnie z preambułą tej ustawy służbą tego rodzaju jest „praca albo służba w organach bezpieczeństwa państwa komunistycznego, lub pomoc udzielana tym organom przez osobowe źródło informacji, polegające na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, była trwale związana z łamaniem praw człowieka i obywatela na rzecz komunistycznego ustroju totalitarnego”.

Stan faktyczny sprawy nie wskazuje aby odwołująca się pełniła tego rodzaju służbę. Nie ma na to żadnego dowodu. Materiał zgromadzony w sprawie nie potwierdza, aby E. S. wykonywała jakiegokolwiek czynności o charakterze operacyjnym. Jak zeznała od samego początku pracowała jako sekretarka, początkowo jako maszynistka, potem jako sekretarz maszynistka, a w Policji po 1990 r. już jako sekretarka. Do jej głównych zadań należało przyjmowanie, wysyłanie korespondencji i parzenie kawy. Przepisywała również pisma na maszynie, ale sama ich nie tworzyła i nie redagowała. Jeśli już przepisywała jakieś pisma utajnione, to dostawała pismo do przygotowania z wykropkowaniem. Zatrudniła się w Komendzie Wojewódzkiej MO w Ł. i nigdy nie zwracała się o przeniesienie do Służby Bezpieczeństwa. Cały czas pracowała w jednym miejscu, na jednym stanowisku, nie prowadziła działalności operacyjnej, nie była w tym zakresie przeszkalana. Później jak sama wskazywała, jej stanowisko zostało zlikwidowane, więc została zwolniona z MO. A aby ponownie służyć, tylko już w Policji, musiała przejść wszystkie etapy weryfikacji. Tam służbę wykonywała aż do emerytury.

W postępowaniu sądowym zatem została skutecznie podważona zgodność ze stanem faktycznym informacji IPN nr (...)o przebiegu służby E. S. w organach bezpieczeństwa państwa. Sąd nie dał wiary wyżej wymienionemu dowodowi z dokumentu IPN. Wynikająca z niego informacja jest sprzeczna z treścią ustaleń dokonanych przez Sąd.

Przywracanie sprawiedliwości społecznej poprzez obniżenie emerytur en bloc wszystkim funkcjonariuszom służb i organów bezpieczeństwa , niezależnie od ich roli i pełnionej funkcji, było już przedmiotem poprzednich rozwiązań ustawowych przyjętych w noweli z dnia 23 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 24, poz. 145), tzw. „pierwszej ustawy dezubekizacyjnej. Wówczas już obniżono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa do 31.07.1990 roku z 2,6% do 0,7% w związku z przyjęciem, że te prawa zostały nabyte niesłusznie. Sprawa decyzji wydawanych na podstawie tej ustawy trafiła przed Europejski Trybunał Praw Człowieka, a ten stwierdził, że przyjęte rozwiązanie było dopuszczalne - stanowiło kres przywilejom emerytalnym przysługującym członkom byłych komunistycznych służb bezpieczeństwa i zapewniło tym samym sprawiedliwość systemu emerytalnego w Polsce.

Przy wydawaniu decyzji emerytalnej na podstawie drugiej ustawy dezubekizacyjnej – nie tylko trzeba ustalić, czy ktoś pracował lub służył w jednostkach pracujących zdaniem ustawodawcy „na rzecz totalitarnego państwa”, ale jeszcze udowodnić, że praca bądź służba tej osoby spełniała wskazane w ustawie lustracyjnej kryteria.

Skoro służba wnioskodawczyni nie spełniała kryteriów wskazanych w ustawie, nie ma żadnych podstaw do przeliczania emerytury na zasadzie art. 15c ani renty inwalidzkiej na podstawie art. 22a ustawy dezubekizacyjnej. Z tych względów zaskarżone decyzje jako błędne podlegają zmianie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w wyroku określając wysokość świadczeń E. S. zgodnie z obliczeniami organu rentowego k. 86-88 akt.